

פרשת כי תשא

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי

שבת כ' אדר התשע"ז

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
17:34	18:25	19:09
17:31	18:23	19:05
17:32	18:24	19:07
17:33	18:24	19:07

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

מכיוון שתכלית המופתים היה לחזק את האמונה היה רבנו הרה"ק רבי **שלמה מזוניהל** זיע"א מונע את עצמו מ"להבטיח" ישועות: דרכו של רבנו כשבאו לפני בבקשה לישועה לא להבטיח, ואמר פעם למה אינו רוצה להבטיח, כי כשבא על האדם משהו הרי זה שרוצים מן השמים **שיתעורר** ויפשפש במעשיו, אולם אם הצדיק יבטיח שיהיה בריא, הרי האדם לא יתעורר **בתשובה** ופני זה לא רצה להבטיח.

לפעמיים כתב **הבן איש חי** זיע"א תשובה כ"כ בקיצור ובתמציתיות, עד שכדי להבין את דבריו צריך **עמל ויגיעה**. על כן האחרונים והבאים אחריו היו צריכים מאוד לדקדק בדבריו, ולענין היטב בספרי הפוסקים הראשונים והאחרונים, בכדי לנסות ולהבין את עומק דבריו שנכתבו וסוכמו באותה תשובה. ועל כן היה רגיל לומר ראש ישיבת פורת יוסף חכם רבי **יהודה צדקה** זיע"א שצריכים לדקדק מאוד בדבריו של הבן איש חי, וכל מילה שהוא כתב צריכה לימוד ודקדוק כמו שלומדים **ומדקדים** בדבריו הראשונים, כמו רש"י, תוספות והרשב"א!

באתת הפעמים כאשר שכב רבי **משה יחזקאל** זצ"ל בבית החולים, ניסו בניו לבקשו כי מיטות תעמוד ליד החלון המשקיף למרחקים ובכך להשכיח ממנו מעט את הסבל, **הבקשה** הופנתה לאחראיים ונענתה במהרה: סבא הועבר ליד חלון גדול ומקומה הגבוהה אפשר היה לצפות למרחוק. כשסבא הונח ליד החלון התבטא אחד הנכדים ואמר: "הנה סבא, יש לך כאן **נוף מיוחד**. תסתכל עד היכן רואים מכאן, זה כמו לצפות מהמטוס". סבא הרים עיניו כדרכו והביט במבט חודר כאילו אינו מבין על מה השמחה והגיב במילים ברורות: "איך יכולת לומר זאת, נכדי היקר? מה יש בנוף הזה? הנוף היפה ביותר זהו **דף גמרא**".

הקושי לדעת את האמת צריך לעשות אותנו ענווים יותר. היחס שלנו לאנשים מעורר בהם חלקי אישיות שתואמים את מה שאנו מצפים למצוא.

פעם הגיע זקן שהיה אחד ממקובלי ירושלים, אל הצדיק רבי **סלמאן מוצבי** זצ"ל. כשהוא בוכה ומילל גרה על ספריותו העשירה והנדירה שהיתה ברשותו, והנה חדרו **גנים לביתו** ושדדו את כל הספריה. כל החיפושים והחקירות עלו בתהו. הוא הוסיף כי כבר הלך לתנות את עצרו בפני כל החכמים ואני מי שינחמו. ראה רבי סלמאן כי בנפשו הדבר וכי צערו רב למאוד, החל משמיע באוזניו דברי ניהומים. וכך אמר לו: "שמע אחי, **עליך לשמוח** ולהודות לגבב... מן השמים אהבוך ולכן בא הגבב ולקח ספרים מביתך. אתה הרי זקן ועינך כהו, ואינך יכול ללמוד בספרים שברשותך, וכאשר תלך בדרך כל הארץ יעלו הספרים לבית דין של מעלה, וישאלוך על מה השארנתו בשנות חיידך האחרונים בביתך כדבר אין חפץ בו, ולמי הנחתנו אחריו. ריחמו עליך מן השמים וביקשו כי **תעלה נקי** לבית דין של מעלה. שכן הגבב שגנבם ללמוד ודאי אינו יודע, וכן מכרם לת"ח או לסוחר ספרים. באופן שילמדו בהם ונמצא זכות גדולה התגלגלה על ידך". "לך אכול בשמחה לחמך" - הפטיר רבי סלמאן "וזכות התורה שילמדו ת"ח בספריך, תהא שלך ותגן בעדך". **אורו פניו** של הזקן ואמר: "נחמתני, רבי נחמתני".

נדניק זה אחד שרוצה לדבר על עצמו, עצמו, שאתה רוצה לדבר על עצמו.

יש בעולם הרבה דברים יפים עצים ופרחים ואנשים... ומי שיש לו עיניים פקוחות, רואה אותם כל יום!

מספרים על זוגתו של הגאון רבי **ח"א** **מיקל עפשטיין** פעל "ערוף השלחן", שהיתה צדקנית גדולה מאין כמוה, והתאמצה בכל כוחותיה לעזור לבעלה לשיקל באהלי התורה יוקם ולינה. במשך שלושים שנה מאז נשואיהם, פרנסה את בני ביתה מקנות **שנהלה בעצמה**. כל אותה תקופה לא ידע הגאון היכן היא התגונת, כיצד היא מתנהלת ובאילו קושיים מתמודדת אשתו. כאשר שאל והתענן על אודות התגונת, נמנעה זוגתו מלגלות לו אפילו אץ מקומה, כדי שלא **יטרד מתלמודו** בגינה. ואכן זכה רבי ח"א מיקל, שהודות לאשתו הצדקת התאפקשר לו לשיקל בתורה ללא הפקעה והסס דעת כל-שהוא, כאחד משפירי מעלה, **ויכול** היה לחבר את ספרו המפלא "ערוף השלחן".

ברחובות המרופשים, ומה גם שהיצר הרע היה בא לעזרתנו ומנמנם אותנו עוד שעה קלה. משום כך הינו מאחרים לתפילה. התהלכנו נבוכים וחושבים מה להגיד רבנו **חיים חזקיהו מדיני** זצ"ל, איזה שקר נבדה ולא נביא עלינו אשם? בלב הומה הגענו לבית הכנסת, בהחרדה עלינו את המדרגות הרחבות ושפתותינו דובבות **איהר'תירוצי**. אך הינה עומד לקראתנו ומצפה במעלה המעקה לקבל את פנינו. ובטרם פתחנו בדברי התנצלות הקדימנו ואמר: "לא כל כך אחרתם בני, עוד תוכלו לומר קדיש בציבור. מעמסה כבדה נגולה מעלינו, אורו העינים, הלב רהב ורחב, בנין התירוצים שבנינו בדרך הלוכנו, נפל והתפורר, כי לו היה צורך בו. אין צורך **בידבר שקר**". אין הוא רוגז עלינו אדרבא, עוד מצא לנו צד זכות ודברי נחמה, ובטוהר לב ובכוונה עמוקה התעטפנו בטלית, הדקנו את התפילין בזרוענו ועמדנו בתפילה. ועדיין מצלצל באוזנינו הדרש הנחמד שהיה משמעינו במקרים שכאלה. נאמר: "**בבית אלוקים נהלך ברגש**". מהו ב"רגש"? הרגש, ראשי תיבות "ברד, רוח, ג'שם, ש'לג". כלומר: בכל הזמנים ובכל המצבים חייב אדם להשכים לבית אלוקים, העיקר לבוא ברגש

נקודה למחשבה
"קשה לי!" התאונן הוא בפני הרב. "אני מרגיש שאף אחד לא מעריך אותי מספיק!" סיכם הוא בכאב. שמחה יקירי! - ענה לו הרב הישיבי בחום אבהי - "אבקש ממך לקחת **טבעת זהב** זו ולצאת לרחובה של עיר ולנסות למוכרה ואח"כ תחזור אליי עם המחיר הגבוה ביותר שהציעו לך". שמחה יצא וניסה למכור את הטבעת, אך המחיר הגבוה ביותר שהוצע לו היה עשרים שקלים וגם זה מאת איש אדיב שפשוט ריחם עליו... שעת" הוסיף הרב "לך **לצורך** ואל תמכור את הטבעת בעד שום הון שיוצע לך!" ברגע הראשון שהצורף הביט בטבעת דרך זכוכית המגדלת שלו התפרצה מפיו קריאת התפעלות: "וואאאוואו!!!... זו טבעת עשויה ממקשה אחת של זהב! אוכל לשלם עליה כיום כחמישים אלף ש"ח ואת היתרה שלושים אלף ש"ח נוספים אשיג לך עד מחר בע"ה...!"
"אתה רואה" סיכם הרב לשמחה בעל הביטחון העצמי הירוד "**מה ההבדל**...? למה כשיצאת לראשונה אנשים זרקו לעברך בקושי מספר פרוטות שחוקות ואילו הצורף יצא מגידרו בהערכת הטבעת?... פשוט מאוד: כי הוא צורף **הוא מנין בזהב והלומים**... מי שלא מעריך אותך מספיק, כנראה שלא יודע להעריך כראוי חפצי ערך"...!
לכל 'בעלי הביטחון העצמי הנמוך' הודעה חשובה: נכון גורם אחד למצבכם הוא ה'גורם האנושי' - כל מיני אנשים מסביבכם שפשוט לא מבינים ביהלומים ולכן **לא מעריכים אתכם כראוי**! אך גורם מכריע לא פחות הוא: החוסר מוטיבציה להתאמץ ולהתמודד עם האתגרים שבדרךך! (העורך)

ככל שאנחנו מתגברים היופי שוקע פנימה

הגאון רבי אבא סוויאטיצקי זצ"ל (גיסו של החזון איש ורבה של קוסובה לאחר פטירת חמיו הגאון רבי שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל) היה נוהג בימים של חורף וצינה לפסוע מוקדם בבוקר בסימטאותיה, הריקים מאדם, של קוסובה. הוא היה סוקר ובוחר את גגות העץ של כל בית יהודי לברר "ענין כמוס". מה העניין? ובכן, לכל גג ארובה משלו. בית שארובתו לא מעלה עמוד עשן, מתוכה, סימן שלא הוסק התנור שם, סימן שבעל הבית עני מרוד ואין ידו משגת לקנות עצים כדי להפיג בהם את הקור מדידתו. בני הבית ודאי רועדים מקור. מי ידאג להם אם לא רב העיר? ידע רבי אבא יפה את אשר מוטל עליו לעשות. בערב, עם פרוס עלטת ליל, נטל קרדום ונכנס למחסן העצים שבחצר ביתו. חטב ובקע כמה גזעים יבשים וקשרם בחבילה. ובאישון לילה, עת הכל כמו את שנתם, היה הרב צועד חרש לעבר הבית, שם היה מניח בחשאי את צרור העצים ושם על עקבותיו...

אף-על-פי
שעיקר ההולדה תלויה בברכתו של הקב"ה, יש לראות בהורים שותפים לקב"ה בהולדת הבן, משום שהם בעלי רצון ובחירה.

לכן התורה ציוותה את האדם לכבדם, כי הם סיבת היותו בעולם.

סיפר הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל: מעשה במועד הגאון רבי אלחנן וסרמו הי"ד שלמד פתקאותא עם הרב מפוניבז' זצ"ל בכולל קדשים אצל מרן הקפץ חיים זצ"ל, והיו עסוקים בסגיה דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף. ובאמצע למועד קבל רבי אלחנן מברך המבשרו על הלדת בנו, עמד וברך את הברכה הזריקה ומיד שוב לתלמודו באותו ענין שהיו עסוקים בו. וכשהגיע יום השמיני למילה, בא לחפץ חיים זצ"ל ואמר לו שנוסע לקרית.

שאלו הקפץ חיים: "האם מר מוהל?" וכשהשיב רבי אלחנן שאינו מוהל, תמה הקפץ חיים: "אם כן למה הנסיעה? יכול אתה להשאיר פה". הרי לנו מהו משג הזמן אצל הקפץ חיים, שאפילו לקרית של בנו, דמעות מילה משלת עליו, אין צורך לנסע, ואף על פי שהנסיעה מראדיו לקראנוב' ארקה רק פעה שעות. וסם הגאון רבי משה שמואל, ששמע להוסיף: שגנו רבי אלעזר שמוחה זצ"ל הנה אומר שהעולם לא מסיימם מה שאמר לו הקפץ חיים: "אכל שלח מברק לביתך לשאל אם מסכימים לך, כדי שלא יקפידו".

הבוסת בה' לא יחוש לעתיד, כיוון שהוא יודע, שהכל מכוון מאיתו יתברך. הוא חי כאדם הנוסע ברכבת של בורא העולם, והוא רק מציץ לראות. באילו תחנות היא חולפת.

רשימת תפוצה
info@hamaor.net

לא לחינם התבטא פעם הגרש"ז אורבך באוזני אבא (הרב יהושע לוי) זצ"ל, במילים המאוד נדירות שאמרו יותר מכל: "אין מי שיכול להתמודד מול הזכויות של הרב עובדיה יוסף זצ"ל", אמר הגרש"ז, "הוא החזיר עטרה ליושנה, הוא החזיר אלפים לכור מחצבתם. הוא החזיר יראת שמיים ואהבת התורה וקיום מצוות בקרב המוני יהודים". לא לחינם קרא לי הגרש"ז אורבך ז"ל לאחר פטירתה של הרבנית מרגלית ע"ה ואמר לי: "בוא נלך ללוויה, הרב עובדיה הוא אדם גדול."

עלינו להשתתף עימו בצערנו. גם בעת שהלך לנחם, הוא אמר לי: "בוא נכנס לנחם את הרב עובדיה, מגיע לו, הוא עשה הרבה למען טהרת המשפחה".

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

משולחן גבוה

שאו מרום עיניכם

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם (שמות ל, יב).

'תשא' מלשון הגבה והרמה, ורמזו יש בדבר שבכל עת צריך האדם להרים את ראשו למעלה, לרוחניות, שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (ישעיה מ, כו). כל הזמן לחשוב על רוחניות, על לימוד התורה הקדושה וקיום מצוותיה.

גם כאשר עוסק אדם בפרנסה להביא טרף לביתו, עליו לחשוב ולחיות עסוק בדברי תורה, כל העת יחשוב, מתי תפילת מנחה, תפילת ערבית, שיעור תורה בערב, תיקון ליל שישי וכדו', ויעשה את הכל בהתלהבות בחום ובקדושה. וזהו שאמר דוד המלך בתהילים (קכח, ב): יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, יגיע כפיך נאמר ולא יגיע ראשך, ללמדך שאפילו שאדם יוצא לעבוד, רק כפיו (ידי) יהיו עסוקות במסחר, אך ראשו יהיה עסוק וטמון בדברי התורה, במשנה, בגמרא, בהלכה, באגדה, בפסוקי תהילים.

ואו אז אשריך וטוב לך (תהילים שם). אשריך, בעולם הזה. וטוב לך, לעולם הבא (אבות פ"ד מ"א).

משל לציפור שנפלה לתוך בויץ והחלה לשקוע בה יותר ויותר – אם כנפיה עדיין לא טבעו, בידה לעאת מהבוץ על ידי כנפיה, ואם גם כנפיה טבעו בתוככי הבויץ, כל זמן שראשה מוחץ לבויץ עדיין תוכל לזעוק 'הצילו' ויבואו להושיעה, אבל כשגם הראש נשקע בבויץ, אזי לה... כך האדם, כל זמן שראשו עסוק בדברי תורה ובקיום המצוות, יכול הוא לעלות ולהתעלות. כי תשא את ראש בני ישראל, העיקר להגביה הראש והמוח לפקודי ה'.

יהי רצון שנוכה לעשות רעונו יתברך כרעונו ונוכה בקרוב בקרוב לראות בנחמת ציון בבניין בית המקדש וביבאת משיח יצקנו במהרה בימינו, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

בתור אחד נסע באוטובוס מירושלים לאילת, ולרוע מזלו כל הדרך הטריד אותו זבוב טורדני, והוא מנסה לתפוס אותו כל הדרך, אך לשווא. בדיוק בכניסה לאילת תפס הבחור את הזבוב ובחמת זעמו הוריד לו את כנפיו ואמר לו: "לך תחזור לירושלים ברגל!"

אל תחסוך להתאמץ.. תתאמץ לחסוך..

לפני בערך כעשרים שנה כאשר התחילו לשאת את ראש הישיבה הגר"ח שיינברג זצ"ל על כיסא גלגלים, התבטא אף שאילו הייתי מוריד את ריבוי הציציות יכול הייתי ללכת על רגלי, אך אני מעדיף לא לבטל את **לבישת הציציות** אע"פ שלא היה לו נעים שנושאים אותו בכסא גלגלים.

הטיפשים יותר חזקים מהחכמים פשוט בגלל שהם רבים יותר..

כל העלונים: hamaor.net

כ"ק אדמו"ר רבי מאיר מפרימישלאן זצ"ל, לא הניח פינה שלא קישט אותה במצוות הצדקה שלו, כך העיד עליו ידידו הגאון רבי אברהם דוד מבוטשאטש זצ"ל (בעל אשל אברהם). מתוך ענותנותו העמוקה, האמין רבי מאיר בכל ליבו, כי חייב הוא לפזר את כל מעותיו כולן לצדקה, עד בלי השאיר לעצמו אפילו אגורה שחוקה. כאשר הגיעה פעם, סיעת יהודים של צורה, חסידים מופלגים ונגידים ידועים מעיר איהל לפרימישלאן היה הרבי חוקרם ודורשם, לדעת הליכותיו בקודש של רבם, הצדיק רבי משה זצ"ל בעל ה"ישמח משה", בענין צדקה וחסד - משהשיבו לו, כי נוהג רבי משה לפזר חומש ממונו לצדקה, נאנה רבי מאיר ואמר: "אכן! לגבי יהודים טובים וקדושים כרבכם, אמרו חז"ל: "המכובז אל יבזבו יותר מחומש" אולם בעל חטא כמאיר - אפילו את מכנסיו חייב הוא לתת לצדקה!"

שדכן אחד מעביר קורס לשדכן מתלמד. "השיטה פשוטה", הוא מסביר, "כל מה שאני אספר להורים של התחת המיוחד, אתה תגויסם". המפגש מתחיל והשדכן מתחיל לתאר: "אבא שלה עשיר, ממש עשיר". אומר המתלמד: "מה זה עשיר, כשהפריץ של העיריה צריך הלוואה, הוא בא אליו". אומר השדכן: "היא כל כך חכמה". המתלמד מוסיף: "מה זה חכמה, כה עשו חכמינו נכתב עליו". אומר השדכן: "משפחה טובה, ממש מיוחסים". המתלמד: "יש להם שושלת יוחסין עד אברהם אבינו... מאבא לבן. אומר השדכן: "יש בעיה קטנה, יש לה שומה קטנה ליד האף... מוסיף המתלמד: "זאת שומה זאת!?" הר תבור קטן לידה!...

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, שרון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן עלויה, פנחס חיים אורנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאירי, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מרו הרב עובדיה יוסף בן גורגריה**

מסופר שכאשר היה כ"ק אדמו"ר רבי אהרן רוקח מבבל זצ"ל עדיין עלם צעיר, בשבוע באחד הימים מן המקוה, פנה למשמשו וביקש שיכין לו קפה ועוגות, בהדגישו שה"קפה יהיה טוב". המשמש שעמד תדיר הכן על מכונו וצופה אימתי יוכל סוף סוף לגרום לו הנאה כלשהי, **שש ושמה** על כי לראשונה מבקש בן הרבי הצעיר סוג של הנאה מהעולם הזה, שכן את רוב המזון שהוגש לפניו היה מביא מלשם מעט ממנו. כשחזר המשמש ובידו טס נאה ועליו ערוכה צלחת עוגות וכוס קפה מהביל, **הורה לו** רבי אהרן שיטול את המגש ויביאנו לחייט פלוני... התפלא המשמש, על מה ולמה זכה החייט לכבוד כזה, או לא העיז לשאול וזירזר את צעדיו למעונו של החייט. כשראה החייט את המגש ששיגר לו רבי אהרן, התרגש מאד וסיפר: "לפני כמחצית השעה, כשהייתי במקוה, והתבטאתי בשיחת רעים, כי מה נעים היה לשתות כוס קפה טוב ולאכול עוגות לאחר כזה **מקוה נעים**, כי זה היה "מחיה נפשות ממש"... מששמע העלם הצעיר בנו של האדמו"ר את דבריו, נפעמה רוחו ומיד בשבוע הביתה הזדרז להחיות נפשו של יהודי."